

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَاعْبُدُوا اللَّهَ وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا وَبِذِي الْقُرْبَىٰ
وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسَاكِينِ وَالْجَارِ ذِي الْقُرْبَىٰ وَالْجَارِ الْجُنُبِ وَالصَّاحِبِ
بِالْجَنبِ وَابْنِ السَّبِيلِ وَمَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ مَنْ كَانَ مُخْتَالًا
فِخْرًا

وَقَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ، فَلْيُحْسِنِ إِلَى جَارِهِ ، وَمَنْ كَانَ
يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَلْيُكْرِمْ ضَيْفَهُ ، وَمَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ
الْآخِرِ فَلْيُقْلُ خَيْرًا أَوْ لَيْسَكَتْ

KOMŞU HAKLARI

Cumanız Mübarek Olsun Aziz Kardeşlerim!

Okuduğum ayet-i kerimde Yüce Rabbimiz şöyle buyuruyor: “Allah'a kulluk edin, O'na hiçbir şeyi ortak koşmayın. Ana babaya, yakınlara, yetimlere, düşkünlere, yakın komşuya, uzak komşuya, yanınızdaki arkadaş'a, yolcuya ve elinizin altında bulunan kimselere iyilik edin. Allah, kendini beğenip övünenleri elbette sevmez.”¹

Okuduğum hadisi şerifte ise peygamberimiz (s.a.v); şöyle buyurmaktadır : “Allah’a ve ahiret gününe iman eden kimse komşusuna iyilik etsin, Allah’a ve ahiret gününe iman eden kimse misafirine ikram etsin, Allah’a ve ahiret gününe iman eden kimse ya faydalı söz söylesin ya da sussun.”²

Muhterem Müslümanlar!

İnsan yaratılışı gereği yalnız yaşayamayan, daima toplum içinde yaşam süren sosyal bir varlık olarak yaratılmıştır. Bizim çevremizi oluşturan insanlar içerisinde ailemizden sonra, bazen ailemizden de daha fazla kendileriyle karşılaşp görüştüğümüz komşularımızdır.

Kapı komşularımız, işyeri komşularımız, bağ-bahçe komşularımız yaşamın büyük bir kısmında kendileriyle yakın ilişkiler içinde olduğumuz kimselerdir. Hayatın sevinç ve hüznünü, iniş ve çıkışlarını kendileriyle paylaştığımız, canımızı, malımızı, ailemizi ve sırlarımızı kendilerine emanet ettiğimiz kimselerdir komşularımız.

Muhterem Müslümanlar!

Hayatın ve insan olmanın bir gereği olarak, yaşamı birlikte paylaştığımız bu insanlara karşı yerine getirmemiz gereken bir takım sorumluluklarımız vardır. Peygamberimiz, komşuların birbirleri üzerindeki sorumluluklarını şöyle sıralamaktadırlar:

-Hastalandığında geçmiş olsun ziyaretine gitmek

-Öldüğünde cenazesinde bulunmak

-Borç istediğinde borç vermek

-Darda kaldığında yardımına koşmak

-Bir nimete kavuştuğunda tebrik etmek

-Başına bir musibet geldiğinde teselli etmek

-Evini, komşusunun güneşini engelleyecek şekilde yapmamak

-Ne pişirdiğini ona belli etmemek, belli ederse pişirdiğinden ona da vermek.³

Aziz Mü'minler!

Görülüyor ki, komşu hakları dinimizin üzerinde titizlikle durduğu bir konudur. Bu itibarla, komşularımıza iyilik ve ikramda bulunmak, onlarla selamlaşmak, ziyaretlerine gitmek, yardımlarına koşmak, sevinçlerini ve kederlerini birlikte paylaşmak, güler yüzlü davranmak, hediyeleşmek, düğün ve derneklerine katılmak, cenazelerine iştirak etmek, başsağlığı dilemek, onlara zarar verecek hareketlerden sakınmak, ayıp ve kusurlarını araştırmamak, ihtiyaçlarını gidermeye çalışmak, komşularımıza karşı başlıca görevlerimizdir.

Kardeşlerim!

Üzülererek ifade edelim ki bugün komşuluk ilişkilerimizde düne göre daha hassas ve daha dikkatli davranmalıyız. Zira dün komşu evleri arasında belli bir mesafe varken; bu gün aynı binada oturan insanlar bir duvar, bir pencere, hatta bir kapı kadar birbirlerine daha yakın bulunuyor. Bundan dolayı sahip olduğumuz imkân ve eşyaları kullanırken komşularımızın haklarını unutmayalım.

Değil balkondan ve pencereden atılan sigaranın külü, silkelenen halının tozu, televizyonun sesi; pişirilen yemeğin kokusuyla dahi komşuya eziyet etmek dinimizce hoş görülmemiştir. Yine komşularımıza zarar verecek hareketlerden sakınmak, onların ayıp ve kusurlarını araştırmamak ve yaymamak, dedikodu ve gıybetlerini yapmamak ve onlara karşı çekememezlikte bulunmamak komşunun komşusu üzerindeki başlıca haklarından. Bir de, özellikle şehirlerimizde şahit olduğumuz; aylarca, bazen de yıllarca aynı bina da oturan, fakat birbirini tanımayan ve tanımadığı için de birbirlerine güvenleri olmayan, birbirlerine selam vermeyen ve hatta asansörde birbirinin yüzüne dahi bakmamak için birbirlerine sırt dönen insanların olduğu ve gün geçtikçe ilişkilerimizin daha da zayıfladığı acı bir gerçektir.

O halde Değerli Mü'minler!

Geliniz kendimiz için istediğimizi komşularımız için de isteyelim. Müslüman ve gayri Müslim, din ve dindarlık, iyi ve kötü ayrımı yapmaksızın bütün komşularıyla iyi ilişki içinde olalım. Komşularımızla güzel geçinip, onları hiçbir şekilde rahatsız etmemeye gayret edelim. Komşularımızın sevinç ve kederlerine ortak olalım, her hususta yardımlarına koşalım.

Kardeşlerim!

Hutbemi peygamberimizin uyarı niteliğindeki bir hadisi ile bitiriyorum “Allah'a ve ahiret gününe inanan, komşusuna eziyet etmesin.”⁴

¹ Nisasüresi, 4/36

² Müslim, İman 77

³ Mecma' u' z-zevâid, VIII, 168-170

⁴ Buhari. ve Müslim. (Riy. Salihin C. 1. S. 342.)